

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра етнології і археології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
“ _____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Побут
галицької інтелігенції
(XIX – 30-ті рр. XX ст.)»**

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки **03 «Гуманітарні науки»**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____ **032 «Історія та археологія»** _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет **Факультет історії, політології і міжнародних відносин**

(назва інституту, факультету)

Івано-Франківськ – 2020

Робоча програма дисципліни вільного вибору «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)» для аспірантів (здобувачів) (третій (освітньо-науковий) рівень) за напрямом підготовки 03 «Гуманітарні науки», спеціальність 032 «Історія та археологія». Івано-Франківськ, 2020 р. 27 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Дрогобицька Оксана Ярославівна, доцент кафедри етнології і археології факультету історії, політології і міжнародних відносин, кандидат історичних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри етнології і археології.

Протокол від “_1_” 31 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри доц. Томенчук Б.П.

_____ (Томенчук Б.П.)
(підпис)

“31” серпня 2020 р.

Схвалено Науково-методичною радою факультету історії, політології і міжнародних відносин

Протокол від “ _____ ” _____ 2020 р. № _____

“ _____ ” _____ 2020 р.

Голова _____ (Кугутяк М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: ECTS – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Дисципліна вільного вибору	
Модулів – 2	Спеціальність: 032 «Історія та археологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ІНДЗ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90.		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	третій (освітньо-науковий) рівень	Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		10 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: _____ год.	
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **33% : 67%;**

для заочної форми навчання

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)» є курсом вільного вибору, передбаченим навчальним планом для здобуття кваліфікаційного рівня доктор філософії зі спеціальності 032 «Історія та археологія». Курс зорієнтований на застосування аспірантами (здобувачами) спеціальності 032 «Історія та археологія» набутих знань, умінь і навичок у майбутній науковій діяльності.

Мета: засвоєння і поглиблення теоретичних та практичних знань, умінь і навичок аспірантів (здобувачів) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за галуззю знань 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 032 «Історія та археологія» з дисципліни «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)». Підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі історії, які володіють знаннями про закономірності процесу формування галицької інтелігенції, особливості духовної і матеріальної культури представників цієї верстви та їхню роль в розгортанні культурно-просвітнього та суспільно-політичного руху в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Через вивчення різних форм громадської діяльності інтелігенції виховання прагнення до активної суспільної роботи і вироблення власної позиції як у політичній, так і в культурно-освітній сферах.

Завдання:

- подати системні, комплексні знання з курсу «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)»;
- виокремити основні закономірності формування освіченої верстви, специфіку її матеріальної і духовної культури;
- навчити використовувати у науковій та професійній діяльності знання, отримані у ході вивчення курсу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти (здобувачі) повинні **знати:**

- Джерела та історіографію вивчення культури та побуту української інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст.;
- основні шляхи формування галицької інтелігенції, особливості її матеріальної та духовної культури;
- участь галицької інтелігенції в процесі створення національних культурно-просвітніх інституцій, соціально-економічних організацій, молодіжних товариств;
- біографічні дані та основні віхи діяльності видатних представників освіченої верстви у Галичині.

Вміти:

- аналізувати мемуарну спадщину представників інтелігенції другої половини XIX – 30-х рр. XX ст., а також кращі зразки художньої літератури тогочасних письменників;
- характеризувати структуру і матеріальне становище галицької інтелігенції;

- аналізувати історичні чинники виникнення конкретних ситуацій в історичних подіях, порівнювати різні форми і види громадської активності вчителів, священиків, лікарів, адвокатів тощо;
- використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності для здійснення наукових досліджень з історії галицької інтелігенції;
- проводити наукові дослідження із залученням джерел XIX – 30-х рр. XX ст. та аналізувати їх результати;
- дати об'єктивну оцінку діяльності видатних представників освіченої верстви у суспільно-політичній, культурно-освітній та соціальній сферах.
- розрізняти історичну своєрідність, культурне та етнонаціональне розмаїття України.

Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність – здатність працювати в науково-дослідних і науково-освітніх установах, бібліотеках, архівах з метою збирання необхідного матеріалу джерельного та літературного характеру для написання дисертаційного дослідження, а також вивчення побуту галицької інтелігенції XIX – 30-х рр. XX ст.

Загальні компетентності – здатність використовувати іноземну мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів; - комплексність у використанні інформаційних та комунікаційних технологій; - здатність організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень; - здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).

Фахові компетентності – здатність застосовувати знання з історії галицької інтелігенції у практичних ситуаціях; - готовність до викладацької діяльності в межах освітніх програм, використання сучасних педагогічних методів та засобів активізації педагогічної діяльності; - здатність розуміти суспільні процеси і впливати на них, ефективно проводити діяльність або виконувати певні функції, забезпечувати розв'язання проблем і досягнення позитивних результатів у галузі історії; - здатність аналізувати наукові тексти та оригінальні історичні документи з історії галицької інтелігенції та узагальнювати цю інформацію.

Міждисциплінарні зв'язки:

Перелік дисциплін, на які	Перелік дисциплін, вивчення яких
---------------------------	----------------------------------

безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	безпосередньо спирається на дану дисципліну
Духовна культура України	Етнополітичні та етноконфесійні процеси в Австро-Угорщині (1867 – 1918)
Становлення української нації й націоналізму	Джерельна база історичних наукових досліджень
Організація наукової діяльності	Історичне музеєзнавство

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС І МАТЕРІАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ В ГАЛИЧИНІ

Тема 1. Предмет, завдання і джерела курсу.

Галицька інтелігенція як національний феномен.

(4 год.)

Предмет, завдання і джерела курсу. Галицька інтелігенція XIX – 30-х рр. XX ст. як національний феномен. Її світоглядна, організаційна та культуротворча функції. Найвидатніші представники інтелігенції та їхній внесок у культурно-просвітній, суспільно-політичний та соціально-економічний рух в Галичині. Особливості повсякденного життя типового галицького інтелігента.

Тема 2. Джерела і шляхи формування інтелігенції в Галичині.

(10 год.)

П'ять головних джерел становлення національної інтелігенції у другій половині XIX – 30-х рр. XX ст.: сім'ї священнослужителів, учителів, селян, службовців і працівників вільних професій (адвокатів, лікарів, інженерів та інших). Поняття «напівінтелігент» у міжвоєнний період.

Родини греко-католицького духовенства як джерела формування інтелігенції. Творення територіальних родинних структур у середовищі галицького сільського духовенства. Адміністрування парафій. Спадковість професії в учительських та священничих сім'ях.

Особливості системи освіти в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст. Початкова освіта, середні школи (гімназії та реальні школи), учительські семінарії, вища освіта. Заходи польської влади, покликані перешкодити зростанню української еліти (дискримінація при вступі у вищі навчальні заклади, недопущення до посад).

Головні осередки формування української інтелігенції у Галичині. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі становлення української інтелігенції. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.

Гімназії як осередки становлення галицької інтелігенції. Система освіти у гімназіях Галичини. Видатні випускники Дрогобицької гімназії. Основні віхи діяльності Станіславівської української державної гімназії. Гімназія Сестер Василіянок у Львові. Львівська академічна гімназія (ЛАГ) та її роль у формуванні галицької інтелігенції.

Тема 3. Соціальна структура інтелігенції: кількісна та якісна характеристики (6 год.)

Особливості соціальної структури населення Галичини у XIX – 30-х рр. XX ст. Чисельність представників галицької інтелігенції і фактори, що на неї впливали. Зменшення контингенту вчителів-українців у 20-х – 30-х рр. XX ст. Фемінізація вчительства. Переведення освітян «із службових поглядів». Представники вільних фахів (лікарі, адвокати). Криза у системі забезпечення медичного обслуговування населення Галичини.

Психологічні стереотипи представників галицької громадськості щодо певних професій.

Тема 4. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції (4 год.)

Закономірності розміщенні інтелігенції у містах і селах. Педагогічні кадри: рівень освіти і престижність професії. Юристи: адвокати, нотаріуси, нотаріальні кандидати. Працівники медичної галузі. Гендерний аспект проблеми. Творча інтелігенція. Науково-технічна інтелігенція. Священики та їхні родини.

Тема 5. Матеріальне становище інтелігенції в Галичині XIX – 30-х рр. XX ст. (10 год.)

Матеріальне становище викладачів вищих та середніх шкіл. Особливості соціально-економічного становища сільського духовенства. Три основні джерела прибутків духовенства: плата за треби (за виконання душпастирських функцій (інакше – *jura stolae*, «право стули» чи «епітрахилик»), конгруа – урядова платня з релігійного фонду, парафіяльне господарство). Система розрахунків у вигляді натуральних оплат. Вплив світової економічної кризи на рентабельність парафіяльних господарств. Особливості матеріального становища сотрудників. Фонди підтримки сиріт та вдів священників. Основні витрати представників галицького духовенства.

Головні джерела матеріального забезпечення працівників освіти, лікарів та юристів. Додаткові джерела прибутків (господарські заняття). Умови проживання вчителів.

Повсякденний побут і матеріальне становище студента Духовної семінарії (режим дня та умови навчання, способи проведення дозвілля, матеріальне становище студента теології).

Повсякденний побут і матеріальне становище учня гімназії (режим дня та умови навчання, способи проведення дозвілля (театр, заняття танцями, музикою), матеріальне становище гімназиста).

Тема 6. Роль інтелігенції в організаційному становленні західноукраїнського жіночого руху в XIX – 30-х рр. XX ст. (12 год.)

Ідейні концепції українського жіночого руху (XIX – перша третина XX ст.). Ідея емансипації жінки в контексті світогляду доби романтизму. Основні теоретичні проблеми ліберально-феміністичної ідеології. Соціалістичний (соціал-демократичний) фемінізм. Соціально-християнський фемінізм: західноукраїнська ідеологічно-організаційна модель.

Участь галицької інтелігенції у виданні альманаху «Перший вінок» (1887 р.). Жіночі організації і товариства другої половини XIX – 30-х рр. XX ст. Релігійно-доброчинні жіночі товариства. Діяльність «Кружка українських дівчат» (1901 р.). Утворення політичного товариства «Дружина княгині Ольги» (1938 р.). Діяльність різних жіночих секцій і гуртків. Періодика феміністичного спрямування. Роль творів О.Кобилянської «Царівна» та «Людина» у становленні феміністичного руху в Галичині.

Юридичний статус жінок у контексті правової культури міжвоєнного періоду. Громадянські права жінок. Цивільно-правовий статус жінок. Права жінок у підприємницькій діяльності та у трудовому законодавстві. Жінка у нормах українського звичаєвого права. Права та обов'язки жінки-селянки та жінки-інтелігентки: порівняльний аспект. Майнові права жінки. Заміжжя як одна із найважливіших поведінкових стратегій. Покарання за аморальну поведінку.

Змістовий модуль 2. ПОБУТ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ В ГАЛИЧИНІ

Тема 7. Освітні традиції галицької інтелігенції. (8 год.)

Співробітництво із Науковим товариством імені Т. Шевченка. Етнографічна діяльність галицької інтелігенції. Літературна діяльність інтелігенції. Твори священників Ю.Кміта, Т.Бордуляка, С. Лепкого, І.Плешкана, В. Попадюка, Б. Кирчіва, вчителів Уляни Кравченко, К.Попович, Марійки Підгірянки, М. Колцуняк-Кузьмової, С.Кабарівської, П. Кирчіва,

І.Федорака (Івана Садового), О. Цегельської, лікаря Я. Невестюка.

Читання книг і періодичних видань. Володіння іноземними мовами (І.Франко, В.Герасимович, Т.Бордуляк). Подорожі за кордон як спосіб підвищення інтелектуального рівня інтелігенції. Співробітництво із гімназистами та студентами. Особливості вибору професії серед вихідців із інтелігентних кіл. Релігійне виховання молоді. Музична освіта. Освіта дівчат, гувернерство.

Тема 8. Режим дня і способи проведення дозвілля. (4 год.)

Залежність режиму дня від особливостей розподілу годин праці і відпочинку господаря. Режим дня сільського духовенства. Перегляд газет і журналів, читання художньої літератури як невід'ємна складова режиму дня інтелігенції. Пиття кави як самобутній ритуал, привід для обговорення родинних справ.

Відпустки за кордоном, мандрівки у гори вчителів під час літньої відпустки. Регулярне відвідування інтелігенцією театральних труп чи аматорських гуртків. Звичай взаємних візитів у колі знайомих і родини. Молодіжні забави у домах духовенства. Місце і роль балів, професійних забав, казино і кав'ярень у житті міської інтелігенції. Роль громадських закладів харчування у щоденному житті інтелігента (на прикладі спогадів І.Боберського).

Гра у шахи, футбол, волейбол, лижний спорт, їзда верхи як варіанти проведення вільного часу.

Тема 9. Сім'я і родинний побут. (6 год.)

Основні відмінності між сім'ями інтелігенції та селян. Низький коефіцієнт народжуваності. Рівень дитячої смертності. Сім'ї без дітей. Система опікунства. Пошук пари через шлюбні оголошення. Укладення шлюбів на принципах соціальної ендогамії. Мішані шлюби. Система взаємин в інтелігентній родині (патріархальний та егалітарний тип авторитету). Становище жінки в інтелігентній сім'ї, її дозвілля і самоосвіта. Родинні святкування. Проблема вибору пари. Особливості відзначення весілля у священничих родинах. Іменини. Особливості відзначення календарних свят (св. Миколая, Різдво, Великодень) тощо.

Тема 10. Громадський побут інтелігенції в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.) (6 год.)

Громадські обов'язки і повноваження представників інтелігенції (вчителів, священників, адвокатів і лікарів). Робота у місцевих органах влади. Участь інтелігенції в громадських організаціях краю (в читальнях

„Просвіти”, Товариства ім. Качковського), в антиалкогольному, кооперативному русі. Заснування курсів для неписьменних і гуртків самоосвіти. Виголошення рефератів. Роль місцевої еліти у процесі створення молодіжних товариств („Січ”, „Пласт”, „Сокіл”). Популяризація основних складових здорового способу життя. Внесок галицької інтелігенції у процес формування правової культури селян та міщан. Організація громадсько-політичних свят, фестин, Свята Селянки, Дня Матері, чайних вечорів тощо.

Особливості взаємовідносин із населенням. Причини і наслідки конфліктів між вчителями та селянами; між священиками та парафіянами. Відображення конфліктів представників інтелігенції із селянами у художній літературі кінця ХІХ – 30-х років ХХ ст.

Тема 11. Особливості матеріальної культури (10 год.)

Одяг як матеріалізований вияв приналежності особи до певного соціального стану. Стиль «модерн» в одязі інтелігенції Галичини. Зовнішні прикмети типового галицького інтелігента ХІХ – 30-х рр. ХХ ст. (краватка, капелюх, палиця). Традиційне і модерне у костюмі сільської інтелігенції. Еволюція костюму галицької інтелігенції.

Ритуальне і повсякденне вбрання священнослужителів. Європейські модні тенденції в одязі світської інтелігенції.

Харчування представників освіченої верстви (святкове та повсякденне). Ужитковий посуд.

Вплив європейської моди на основні тенденції у внутрішньому облаштуванні жител інтелігенції.

Господарські заняття інтелігенції, запровадження нових сортів збіжжя і порід худоби, застосування модерних знарядь для обробки ґрунту та переробки продукції. Організація представниками освіченої верстви фахових шкіл, гуртків та курсів. Значення особистого прикладу інтелігенції для зростання рентабельності селянських господарств.

Тема 12.

Персоналістика: видатні представники галицької інтелігенції (12 год.)

Видатні письменники та поети Галичини. Іван Франко (1856 – 1916) як поет, прозаїк, етнограф і видавець. Життєвий шлях і громадська діяльність Василя Стефаника (1871 – 1936). Уляна Кравченко (1861 – 1947) – перша жінка поетеса у Галичині. Константина Малицька (1872 – 1947): громадська діячка, педагог і письменниця. Андрій Чайковський (1857 – 1935): життєвий шлях і творча спадщина. Творча еліта (С.Крушельницька, М.Голинський, О.Мишуга, М. Менцінський та інші). Відомі композитори та музиканти (О.Вітошинський, О.Нижанківський, В.Барнич, Д.Січинський та інші). Провідні спеціалісти у медицині (М.Панчишин, С. Окуневська-Морачевська, С. Парфанович). Відомі представники науково-технічної інтелігенції – інженери та архітектори.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Соціальний статус і матеріальне становище інтелігенції в Галичині						
Тема 1. Предмет, завдання і джерела курсу. Галицька інтелігенція як національний феномен	2	2				
Тема 2. Джерела і шляхи формування інтелігенції в Галичині	10	2	2			6
Тема 3. Соціальна структура інтелігенції: кількісна та якісна характеристики	6	2				4
Тема 4. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції	4	2	2			
Тема 5. Матеріальне становище інтелігенції в Галичині у XIX – 30-х рр. XX ст.	10	2				8
Тема 6. Роль галицької інтелігенції в організаційному становленні феміністичного руху	14		2			12
Разом за змістовим модулем 1	46	10	6			30
Змістовий модуль 2. Побут галицької інтелігенції						
Тема 7. Освітні традиції галицької інтелігенції	8	2				6
Тема 8. Режим дня і способи проведення дозвілля	2	2				
Тема 9. Сім'я і родинний побут	6	2				4
Тема 10. Громадський побут інтелігенції в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	6	2				4
Тема 11. Особливості матеріальної культури	10	2	2			6
Тема 12. Персоналістика:	12		2			10

видатні представники галицької інтелігенції						
Разом за змістовим модулем 2	44	10	4			30
Разом годин	90	20	10			60

5. Теми семінарських занять

Денна форма навчання		
№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Соціальний статус і матеріальне становище інтелігенції в Галичині		
1	Головні осередки формування української інтелігенції у Галичині	2
2	Галузево-професійна характеристика української інтелігенції	2
3	Роль галицької інтелігенції в організаційному становленні феміністичного руху	2
Змістовий модуль 2. Побут галицької інтелігенції		
4	Еволюція костюму галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	2
5	Персоналістика: Видатні представники галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Не передбачено	
2		
...		

7.

8.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Не передбачено	
2		
...		

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Родини греко-католицького духовенства як джерела формування інтелігенції	2
2	Система освіти в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	2
3	Гімназії як осередки становлення галицької інтелігенції	2
4	Науково-технічна інтелігенція	4
5	Повсякденний побут і матеріальне становище учня гімназії (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	4
6	Повсякденний побут і матеріальне становище студента Духовної семінарії (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	4
7	Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях XIX – першої третини XX ст. Конспектування монографії.	12
8	Народознавча діяльність галицької інтелігенції	6
9	Особливості відзначення календарних свят у родинах галицької інтелігенції	4
10	Участь галицької інтелігенції у кооперативному русі	4
11	Господарство інтелігенції у Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.)	6
12	Персоналістика: видатні представники галицької інтелігенції	10
	Разом	60

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Відомі священичі родини (Барвінські, Петрушевичі, Бурачинські, Дольницькі, Шухевичі, Левицькі та ін.).
2. Родина Озаркевичів у громадському житті населення Галичини..
3. Роль родини Лепких у культурно-освітньому і суспільно-політичному русі в Галичині.
4. Особливості системи початкової освіти у Галичині.
5. Реальні школи та учительські семінарії.

6. Система приватної освіти.
7. Господарські школи та курси.
8. Вища освіта у Галичині.
9. Особливості системи освіти у гімназіях Галичини.
10. Видатні випускники Дрогобицької гімназії.
11. Основні віхи діяльності Станіславівської української державної гімназії.
12. Гімназія Сестер Василіянок у Львові.
13. Львівська академічна гімназія (ЛАГ) та її роль у формуванні галицької інтелігенції.
14. Представники науково-технічної інтелігенції.
15. Режим дня, умови навчання та дозвілля галицького гімназиста.
16. Режим дня, умови навчання та дозвілля студента Духовної семінарії.
17. Ідейні концепції українського жіночого руху (XIX – перша третина XX ст.).
18. Права та обов'язки жінки-селянки та жінки-інтелігентки: порівняльний аспект.
19. Юридичний статус жінок у контексті правової культури міжвоєнного періоду.
20. Ідейні концепції українського жіночого руху (XIX – перша третина XX ст.).
21. Права та обов'язки жінки-селянки та жінки-інтелігентки: порівняльний аспект.
22. Юридичний статус жінок у контексті правової культури міжвоєнного періоду.
23. Співпраця галицької інтелігенції із закордонними вченими.
24. Весняно-літні календарні обряди у родинах галицької інтелігенції.
25. Цикл осінніх та зимових свят у родинах галицької інтелігенції.
26. Роль інтелігенції у заснуванні мережі кооперативів у Галичині.
27. Відомі представники кооперативного руху. Іванна Блажкевич як популяризатор ідей кооперації серед галицького жіноцтва.
28. Ідеї кооперації у художній літературі.
29. Роль інтелігенції у раціоналізації селянських господарств.
30. Участь інтелігенції в організації господарських шкіл та курсів.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується у формі презентації, або підбірки джерел, або наукової статті (тез конференції) на одну із тем, запропоновану викладачем чи аспірантом (здобувачем).

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОЕКТУ

(презентація, підбірка джерел, наукова стаття (тези))

1. Культурно-освітня діяльність духовенства в Галичині в XIX – 30-х рр. XX ст.
2. Культурно-освітня діяльність вчителів в Галичині в XIX – 30-х рр. XX ст.
3. Особливості феміністичного руху в Галичині.
4. Участь галицької інтелігенції в громадських організаціях краю (друга половина XIX – 30-х рр. XX ст.
5. Адвокати у Східній Галичині: чисельність, динаміка розміщення і матеріальне становище.
6. Розвиток журналістики у Східній Галичині наприкінці XIX – 30-рр. XX ст.
7. Жінки у житті і творчості Василя Стефаника.
8. Життєвий шлях і творча спадщина Є.Бохенської.
9. Життєвий шлях і творча спадщина Івана Федорака (Садового).
10. о. Т. Бордуляк – священик, письменник і громадський діяч.
11. о. Ю. Кміт – священик, письменник і громадський діяч.
12. Життєвий і творчий шлях Соломії Крушельницької.
13. Життєвий шлях і творча спадщина Марійки Підгірянки.
14. Софія Морачевська – перша жінка-лікар у Галичині.
15. Софія Парфанович – життєвий шлях і медична кар'єра.
16. «Автобіографія» Мілени Рудницької як джерело до вивчення побуту галицької інтелігенції кінця XIX – 30-х рр. XX ст.

Вимоги до оформлення мультимедійного проекту

Мультимедійні проекти (презентації) виконуються у програмі для підготовки презентацій Power Point. Об'єм такого проекту повинен складати не менше ніж 20 сторінок (слайдів). Структура проекту має відповідати структурі реферату. На одній сторінці (слайді) розміщуються 1–2 зображення, підписи або текст. Зображення мають складати не менше 2/3 об'єму проекту (презентації).

Проект також можна виконати у вигляді підбірки архівних, усних джерел до обраної теми.

Підготовка наукової статті

У якості індивідуального завдання аспірант (здобувач) замість мультимедійного проекту чи підбірки джерел, може підготувати до друку статтю (тези конференції), присвячену галицькій інтелігенції XIX – 30-х рр. XX ст. Стаття має відповідати усім вимогам, містити наукову новизну та належно оформлений бібліографічний апарат.

10. Методи навчання

Засвоєння курсу «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)» передбачає застосування таких методів:

- словесні методи (лекція, розповідь, бесіда, консультації, семінари-дискусії);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрування ін.);
- методи стимулювання і мотивації;
- проблемно-пошуковий метод (активно використовується при пошуку респондентів через місцеві адміністрації, архівні установи та ін., пошуку джерел із застосуванням новітніх інформаційних технологій, зокрема, роботи в інтернеті);
- практичні методи.

11. Методи контролю

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ

При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на семінарських заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, знання джерельного та історіографічного матеріалу, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуального завдання (проекту), контрольної роботи, тестових завдань.

Відвідування та активна участь аспірантів (здобувачів) у роботі семінарських занять є обов'язковою умовою успішного складання іспиту з курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії.

Принципи оцінювання роботи аспірантів (здобувачів) на семінарських заняттях

У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.

Оцінювання знань та науково-пошукової роботи аспірантів (здобувачів) на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.

На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:

«5» балів – знання аспіранта (здобувача) відмінні.

Аспірант (здобувач) глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями, використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання. Відмінно оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико-методологічних підходах українських і зарубіжних істориків; знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-категоріальним

апаратом дисципліни. На високому рівні вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності. Вміє проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати.

«4» бали – знання аспіранта (здобувача) добрі.

Аспірант (здобувач) володіє теоретичними знаннями з курсу «Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)», використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси, обізнаний з історіографією того чи іншого питання. Добре оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико-методологічних підходах українських і зарубіжних істориків; знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дисципліни. Вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, проводити наукові дослідження та аналізувати їхні результати, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу. У деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.

«3» бали – знання аспіранта (здобувача) задовільні.

Аспірант (здобувач) володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Погано оперує основними термінами і поняттями; не достатньо знає методологію наукового дослідження. Не достатньо аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії галицької інтелігенції. Не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки. Не завжди вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, на належному рівні аналізувати результати наукових досліджень.

«2» бали – знання аспіранта (здобувача) незадовільні.

У відповіді аспіранта (здобувача) є суттєві помилки. На належному рівні не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати матеріал з історії галицької інтелігенції. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не завжди вміє використовувати методи та засоби інформаційно-аналітичної діяльності, на належному рівні аналізувати результати наукових досліджень.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо аспірант (здобувач) не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з даної дисципліни.

Контрольна робота включає 3 теоретичні питання (оцінюється по 5 балів кожне) і 1 на знання термінології (по 1 балу за кожне визначення).

Приклади типового завдання для контрольної роботи:

Завдання № 1.

1. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.
2. Особливості феміністичного руху в Галичині.
3. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст).
4. Дайте визначення термінів «інтелігенція», «ринський», «реальна школа», «сурдут», «матура».

Завдання № 2.

1. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції.
2. Жіночі організації і товариства другої половини XIX – 30-х рр. XX ст.
3. Творча інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
4. Дайте визначення термінів «історія повсякденності», «крона», «препаранда», «презента», «суплент».

Питання до контрольної роботи

1. Джерела формування галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
2. Матеріальне становище галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
3. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції.
4. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі становлення української інтелігенції.
5. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.
6. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції: Педагогічні кадри.
7. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст).
8. Працівники медичної галузі в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
9. Творча інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
10. Науково-технічна інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
11. Особливості феміністичного руху в Галичині.
12. Жіночі організації і товариства другої половини XIX – 30-х рр. XX ст.

САМОСТІЙНА РОБОТА АСПРАНТА (ЗДОБУВАЧА)

Самостійна робота аспіранта (здобувача) є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вдосконалення навичок і вміння працювати з науковою літературою та джерелами.

Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем здійснюється у вигляді тестового контролю та підготовки мультимедійного проекту, наукової статті, захисту монографії (розділу монографії).

ЗАХИСТ МОНОГРАФІЇ

**Перелік монографій, які виносяться на захист
(на вибір аспіранта (здобувача))**

1. Маланчук-Рибак О. Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях ХІХ – першої третини ХХ ст.: типологія та європейський культурно-історичний контекст: Монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. 500 с.
2. Нагачевська З. Педагогічна думка і просвітництво в жіночому русі Західної України (друга половина ХІХ ст. – 1939 р.): Монографія. – Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2007. 764 с.
3. Шлемкевич М. Галичанство. Львів: За вільну Україну, 1997. 104 с.
4. Чоповський В. Духовний поступ нації: Культурно-мистецька діяльність української інтелігенції Західної України у 20–30-ті роки ХХ століття. Львів, 1993. 49 с.
5. Чоповський В. Українська інтелігенція в національно-визвольному русі на Західній Україні (1918–1941 рр.). Львів: Край, 1993. 164 с.
6. Рубльов О., Черченко Ю. Сталінщина й доля західноукраїнської інтелігенції (20 – 30-ті роки ХХ ст.). К., 1994. 349 с.
7. Савчук Б. Жіноцтво в суспільному житті Західної України (остання третина ХІХ ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 280 с.

Аспіранту (здобувачу) необхідно скласти план-конспект монографічного дослідження та орієнтуватися у проблемах, які розкриває автор праці.

СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий контроль рівня знань та успішності аспірантів (здобувачів) відбувається у формі екзамену. Підсумкова оцінка (максимум 100 балів) визначається як сума оцінок за поточний контроль знань (максимум 50 балів) та результатів екзаменаційної роботи (максимум 50 балів).

Екзаменаційна робота *оцінюється від 1 до 50 балів*. Екзаменаційний білет з навчальної дисципліни передбачає формулювання 5 завдань: 3 – теоретичних (по 10 балів за кожне), 1 – на знання термінології (5 термінів по 2 бали за кожну правильну відповідь) та 1 тестове (10 тестів по 1 балу за кожну правильну відповідь).

Розподіл балів за екзаменаційну роботу

Завдання	Кількість балів
Теоретичне	10 балів
Теоретичне	10 балів
Теоретичне	10 балів
Термінологія	10 балів
Тести	10 балів

Зразок екзаменаційного білету

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Спеціальність	Історія та археологія
Семестр	III
Навчальна дисципліна	«Культура і побут галицької інтелігенції (XIX – 30-ті рр. XX ст.)»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

1. Джерела і шляхи формування інтелігенції у Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
2. Принципи вибору пари серед представників галицької інтелігенції.
3. Ритуальне та повсякденне вбрання духовенства
4. Дайте визначення термінів «інтелігенція», «ринський», «реальна школа», «сурдут», «матура».
5. Тестове завдання.

Затверджено на засіданні кафедри етнології і археології

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

1. Джерела і шляхи формування інтелігенції у Галичині.
2. Родини греко-католицького духовенства як джерела формування інтелігенції.

3. Система освіти у гімназіях Галичини (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
4. Система освіти у реальних школах (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
5. Вища освіта у Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
6. Вплив середніх шкіл на формування національної інтелігенції.
7. Роль вищих навчальних закладів Галичини у процесі становлення української інтелігенції.
8. Студентські товариства як осередки формування інтелігенції.
9. Галузево-професійна характеристика української інтелігенції.
10. Юристи в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
11. Працівники медичної галузі в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
12. Творча інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
13. Науково-технічна інтелігенція в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
14. Педагогічні кадри в Галичині (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
15. Греко-католицьке духовенство Галичини як окрема соціальна верства (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
16. Основні джерела прибутків представників галицького духовенства.
17. Особливості матеріального становища педагогів в Галичині.
18. Матеріальне становище викладачів середніх та вищих шкіл.
19. Повсякденний побут і матеріальне становище учня гімназії (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
20. Повсякденний побут і матеріальне становище студента Духовної семінарії (XIX – 30-ті рр. XX ст.).
21. Особливості феміністичного руху в Галичині.
22. Марійка Підгірянка та І. Блажкевич у боротьбі за права жінок.
23. Права та обов'язки жінки-селянки та жінки-інтелігентки: порівняльний аспект.
24. Роль творів О.Кобилянської «Царівна» та «Людина» у становленні феміністичного руху в Галичині.
25. Рівень освіченості представників галицької інтелігенції.
26. Народознавча діяльність галицької інтелігенції.
27. Особливості вибору професії серед вихідців із інтелігентних кіл.
28. Освіта дівчат наприкінці XIX – 30-х рр. XX ст.
29. Особливості виховання у родинях галицької інтелігенції.
30. Режим дня галицької інтелігенції.
31. Способи проведення дозвілля галицької інтелігенції.
32. Сім'я інтелігенції: кількісні і якісні характеристики.
33. Принципи вибору пари серед представників інтелігенції.
34. Специфіка взаємин всередині родини (патріархальний та егалітарний тип авторитету).
35. Родинні свята та обряди.
36. Особливості відзначення календарних свят у родинях галицької інтелігенції.
37. Громадські обов'язки і повноваження представників інтелігенції (вчителів, священників, адвокатів і лікарів).
38. Участь інтелігенції в громадських організаціях краю.

39. Особливості харчування галицької інтелігенції.
40. Житло і комплекс господарських забудов.
41. Стиль «модерн» в одязі інтелігенції Галичини.
42. Елементи традиційної ноші в костюмі галицького інтелігента.
43. Одяг інтелігенції у 20-х – 30-х рр. ХХ ст.
44. Ритуальне та повсякденне вбрання духовенства.
45. Господарство сільської інтелігенції у Галичині.
46. Іван Франко (1856 – 1916) як видатний поет, прозаїк, етнограф і видавець.
47. Життєвий шлях і громадська діяльність Василя Стефаника (1871 – 1936).
48. Уляна Кравченко (1861 – 1947) – перша жінка поетеса у Галичині.
49. Константина Малицька (1872 – 1947): громадська діячка, педагог і письменниця.
50. Андрій Чайковський (1857 – 1935): життєвий шлях і творча спадщина.
51. Творча еліта (С.Крушельницька, М.Голинський, О.Мишуга, М.Менцінський та інші).
52. Відомі композитори та музиканти (О.Вітошинський, О.Нижанківський, В.Барнич, Д.Січинський та інші).
53. Провідні спеціалісти у медицині (М.Панчишин, С. Окуневська-Морачевська, С. Парфанович).
54. Відомі представники науково-технічної інтелігенції – інженери та архітектори.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота						Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Поточне оцінювання	Контрольна робота	Сума	Поточне оцінювання	Індивідуальне завдання	Сума	50	100
T1-T6			T7-T12				
10	20	30	10	10	20		

T1, T2 ... T12 – теми.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Школа оцінювання та ECTS

університетська	національна	Шкала ECTS
90-100	відмінно	A
80-89	добре	B
70-79		C
60-69	задовільно	D
50-59		E
26-49	незадовільно	FX
1-25		

13. Методичне забезпечення

- Опорні конспекти лекцій, завантажені у систему дистанційного навчання;
- плани семінарських занять;
- текстові варіанти тестів;
- добірка фото до теми «Персоналістика: Видатні представники галицької інтелігенції»;
- добірка фото до теми «Матеріальна культура інтелігенції»;
- навчальні відеофільми:

1. Фільми про видатних представників галицької інтелігенції із циклу «Гра долі» («Та, що поруч» – історія першого приїзду до Києва і одруження Івана Франка; «Solo – mea», Част. 1, 2008 р. – історія становлення і шліфування таланту Соломії Крушельницької; «Solo – mea», Част.2, 2008 р. – історія драматичного завершення життя великої актриси Соломії Крушельницької. (https://www.youtube.com/watch?v=53XZp_3AFoU)
2. Документальний фільм про Івана Франка із серії «Великі українці». (<https://www.youtube.com/watch?v=H17x5oPpo54>)
3. Документальний фільм про Василя Стефаника із циклу «Гра долі» (<https://www.youtube.com/watch?v=40kFCy38-j8>)
4. Фільм «Два життя Соломії Крушельницької». Випущено: Студія «Контакт», 1997.

14. Рекомендована література Базова література

1. Благий В. Шкільництво в Галичині на початку ХХ ст.: історико-соціологічний аспект. Львів: Інститут українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України, 1999. 76 с.
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм, XV–XVIII ст.: Пер. з фр. К.: Основи, 1995. Т. 1. Структури повсякденності: можливе і неможливе. 543 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/Fernand_Braudel/Materialna_tsyvilizatsiia_ekonomika_i_kapitalizm_XV-XVIII_st_Tom_1/
3. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ-ХХ століття. – К., 2019. – 656 с.
<http://history.franko.lviv.ua/PDF%20Final/Grycak.pdf>
4. Дрогобицька О. Традиція і модерн: Побут української сільської інтелігенції Галичини (кінець ХІХ – 30-ті рр. ХХ ст.). Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. 540 с.
5. Завгородня Т. Підготовка вчителів для української народної школи Галичини (1919–1939 роки). Івано-Франківськ: Плай, 1999. 136 с.
6. ЗУНР (1918 – 1923 рр.): Ілюстрована історія. Львів: Манускрипт, 2008.
7. Колб Н. З Богом за церкву і вітчизну: греко-католицьке парафіяльне духовенство в Галичині у 90-х роках ХІХ століття. Львів, 2015. 322 с.
8. Курляк І.Є. Класична освіта на західноукраїнських землях (ХІХ – перша половина ХХ століття). Історико-педагогічний аспект. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2000. 328 с.
9. Курляк І.Є. Українська гімназійна освіта у Галичині (1864–1918 рр.). – Львів, 1997. 222 с.
10. История костюма / Изд. 2-е, доп. и перероб. Ростов н/Д: Фенікс, 2003. 448 с.
11. Марчук В. Церква, духовність, нація. Українська греко-католицька церква в суспільному житті України ХХ ст. Івано-Франківськ: Плай, 2004. 464 с.
12. Маланчук-Рибак О. Ідеологія та суспільна практика жіночого руху на західноукраїнських землях ХІХ – першої третини ХХ ст.: типологія та європейський культурно-історичний контекст: Монографія. Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. 500 с.
13. Нагачевська З. Педагогічна думка і просвітництво в жіночому русі Західної України (друга половина ХІХ ст. – 1939 р.): Монографія. Івано-Франківськ: Видавець Третяк І.Я., 2007. 764 с.
14. Освіта національних меншин в Україні: історичні традиції, правові засади, сучасні виклики (ХХ – початок ХХІ століть): монографія. Львів, 2019. Кн.2. 370 с.
15. Пахолків С. Українська інтелігенція у Габсбурській Галичині: освічена верства й емансипація нації. Львів, 2014. 612 с.
http://uamoderna.com/images/novi_publicacii/Svyatoslav-Paholkiv/Pacholki_v_Ukr_inteligenca.pdf

16. Райківський І. Ідея української національної єдності в громадському житті Галичини ХІХ століття: монографія. Івано-Франківськ, 2013. 932 с.
17. Савчук Б. Жіноцтво в суспільному житті Західної України (остання третина ХІХ ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1999. 280 с.

Довідково-енциклопедичні видання

18. Полек В., Дзвінчук Д., Угорчак Ю. Відомі педагоги Прикарпаття: Біографічний довідник (до 1939 року). Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. Т. 1. 204 с.
19. Українські лікарі Прикарпаття / Упорядники: П. Арсенич, П. Білянський, С. Генік. Вид. 2-е, випр. і допов. Коломия: Вік, 1995. 96 с.

Додаткова література

20. Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження: У 3 т. / Упорядкування Б.З. Якимовича за участю З.Т.Грень, О.В. Седяра; Редкол.: Б.З.Якимович (голова) та ін. Львів, 2002. Т.1. 514 с.
21. Андрій Чайковський. Спогади. Листи. Дослідження: У 3 т. / Упорядкування Б.З. Якимовича за участю З.Т.Грень, О.В. Седяра; Редкол.: Б.З.Якимович (голова) та ін. Львів, 2002. Т.3. 576 с.
22. Арсенич П. Родина Заклинських. Івано-Франківськ, 1995. 56 с.
23. Арсенич П. Родина Озаркевичів. Коломия: Вік, 1998. 64 с.
24. Арсенич П. Родина Шухевичів. Коломия: Видавничо-поліграфічне товариство “Вік”, 1995. 120 с.
25. Арсенич П. Священничий рід Бурачинських. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2004. 192 с.
26. Арсенич П., Федорів Т. Родина Бандерів. Івано-Франківськ, 1998. 104 с.
27. Барвінський О. Спомини з мого життя / Упор. А. Шацька, О. Федорук; ред. Л. Винар, І. Гирич. К.: Смолоскип, 2004. 528 с.
28. Василь Стефанік у критиці і спогадах: статті, висловлювання, мемуари. К.: Дніпро, 1970. 484 с.
29. Вітвіцький О. Участь греко-католицького духовенства в роботі українських громадських організацій Східної Галичини на поч. ХХ ст. // Визвольний шлях. 2002. Кн. 12 (657). С. 55–62.
30. Войнаровський Т. Спогади з мого життя // Історичні постаті Галичини ХІХ – ХХ ст. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1961. С. 11–75.
31. Гелей С. Для загального добра: Вплив Української Греко-католицької Церкви на становлення та розвиток кооперативного руху в Галичині // Дзвін. 2003. № 4. С. 117–125.
32. Голинський М. Спогади / Упорядники: Г.Тихобаєва, І.Криворучка, Д.Білавич. Львів: Апрорі, 2006. 616 с.

33. Горинь Г. Громадський побут сільського населення Українських Карпат (XIX – 30-ті роки XX ст.). К.: Наукова думка, 1993. 199 с.
34. Дрогобицька О. Весілля у родинах галицької сільської інтелігенції наприкінці XIX – 30-х років XX ст.: соціальний аспект // Весільна обрядовість у часі і просторі. Одеса, 2010. С. 89-97.
35. Дрогобицька О. Побут української сільської інтелігенції Галичини: історіографія проблеми <http://phh.dspu.edu.ua/article/view/172178>
36. Дрогобицька О. Роль галицької сільської інтелігенції в розбудові місцевої системи охорони здоров'я (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.) http://www.irbis-nbuv.gov.ua/TR=Vpu_Ist_2013_23-24_10
37. Дрогомирецька Л. Греко-католицьке духовенство Галичини в українському кооперативному русі (1920–1939 рр.) // Вісник Прикарпатського університету: Історія. Івано-Франківськ: Плай, 2003. Вип. VII. С. 77–89.
38. Колб Н. Матеріальне становище греко-католицьких парохів у Галичині на початку XX століття (на прикладі Львівської архієпархії) // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 9. Львів, 2001. – С. 465–479.
39. Кравченко У. Із записок учительки // Кравченко У. Записки учительки. Львів: Априорі, 2010. С. 82–109.
40. Кравченко У. Спогади учительки // Кравченко У. Записки учительки. – Львів: Априорі, 2010. С. 21–81.
41. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (XIX ст. – 1939 р.). Івано-Франківськ, 1993. 200 с.
42. Купчик Л. Третій удар: (Долі галицьких отців-деканів). Львів: Каменяр, 2001. 144 с.
43. Лепкий Б. Казка мого життя. 2-ге вид., випр. і доп. Івано-Франківськ: Нова Зоря, 1999. 299 с.
44. Лицур Н. Культурно-релігійне виховання молоді в сім'ях української міської інтелігенції Галичини (кінець XIX – початок XX ст.) // Карпати: людина, етнос, цивілізація. 2011. Вип.3. С. 126–130.
45. Лицур Н. Основи етикету в міських інтелігентних родинах Галичини (кінець XIX – 30-ті рр. XX ст.) // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Історія. 2012. Вип. 21. С. 175–181.
46. Мілена Рудницька. Статті. Листи. Документи / Упоряд. М. Дядюк. Львів, 1998. 843 с.
47. Мисак Н. Українські лікарі в Галичині (кін. XIX – поч. XX ст.): соціально-професійна характеристика // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету: Збірник наукових праць. 2008. Вип. 9. С. 180–193.
48. Мисак Н. Українські народні вчителі в Галичині на рубежі XIX–XX ст.: правове становище та національна дискримінація (за матеріалами періодичних видань) // Наукові зошити історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Збірник наукових праць. 2005. Вип. 7. С. 191–200.

49. Мисак Н. Формування української інтелігенції в Галичині наприкінці XIX – на початку XX ст. // Україна соборна: Зб. наук. статей. К., 2005. Вип. 2. Ч. II: Соціокультурні, етноконфесійні та демографічні проблеми формування української нації. С. 235–245.
50. Нагачевська З. Учителі – організатори і репрезентанти українського жіночого руху в Галичині (кінець XIX – перша третина XX ст.) // Етнос і культура. 2003. № 1. С. 136–141.
51. Пилипів І. Культурно-просвітницький рух у Західній Україні у 20–30-х рр. XX ст. та місце в ньому УГКЦ (на матеріалах Станіславської єпархії УГКЦ) // Християнство в Україні на межі третього тисячоліття. Івано-Франківськ: Плай, 2002. С. 236–246.
52. Плаксина Э. История костюма. Стили и направления: Учеб. пособие для студ. учрежд. сред. проф. образования. 2-е изд., стер. М.: Издательский центр “Академия”, 2004. 224 с.
53. Родом зі Струсова. Розповіді про Цегельських / За ред. Л.Купчик. Львів – Бетлегем, 2002. 306 с.
54. Савчук Б. Корчма: алкогольна політика і рух тверезості в Західній Україні у XIX – 30-х роках XX ст. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2001. 248 с.
55. Українські кооператори. Історичні нариси. Книга I. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 1999. 456 с.
56. Українські кооператори. Історичні нариси. Книга II. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2001. 338 с.
57. Чоповський В. Будителі національного духу. Діяльність культурно-освітніх товариств “Просвіта” та “Рідна школа” на західноукраїнських землях (друга половина XIX ст. – 20–30-ті роки XX ст.). Львів, 1993. 64 с.
58. Шлемкевич М. Галичанство. Львів: За вільну Україну, 1997. 104 с.

13. Інформаційні ресурси

- <http://history.org.ua/uk> – сайт Інституту історії НАН України, видання «УІЖ».
- <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Бібліотеки ім.В.Вернадського
- <http://etnolog.org.ua/> – сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики і етнології ім. М.Рильського
- <https://www.salomeamuseum.lviv.ua/> - сайт Музично-меморіального музею Соломії Крушельницької у Львові
- <http://dimfranka.lviv.ua/> - сайт історико-меморіального музею Івана Франка
- <http://pidhirianka.ho.ua/sel.htm> – сайт по Марійці Підгірянці
- <https://www.i-franko.name/uk/Folklore/1889/Pokucie.html> - сайт по І.Франку: життєвий і творчий шлях письменника
- <https://diasporiana.org.ua/> - сайт з мемуарами представників галицької інтелігенції

